

OLIMPIADA DE ȘTIINȚE SOCIO-UMANE
ETAPĂ NAȚIONALĂ
TIMIȘOARA, 7-11 APRILIE 2014

DISCIPLINA ECONOMIE

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I (22 de puncte)

Se dă următorul text: *La scară macroeconomică, economiile finanțează investițiile prin intermediul pieței titlurilor: necesarul de finanțare ce apare la întreprinderi este satisfăcut prin emisiunea de titluri pentru care subscriu în principal menajele, care generează o anumită capacitate de finanțare. Creditele bancare sunt destinate menajelor pentru a-și achiziționa bunuri de folosință îndelungată sau imobiliare și, într-o mai mică măsură, întreprinderilor mici care n-au acces la piețele financiare.*

(Catherine Lubochinsky, *Les taux d'interet*, Dalloz, 1990)

Pornind de la acest text, realizați un comentariu de trei-patru pagini, prin care să detaliați modalitățile investiționale prin intermediul pieței capitalurilor.

În realizarea comentariului, veți avea în vedere următoarele repere:

- precizarea înțelesului economic a două dintre titlurile de valoare utilizate ca modalități de finanțare pe piața de capital;
- menționarea modului în care menajele pot contribui la finanțarea întreprinderilor acționând pe piața de capital;
- analizarea modului de stabilire a prețului titlurilor pe piața capitalurilor;
- explicarea deciziei de a investi pe piața capitalurilor pe care agenții economici o pot lua în situația înregistrării unor fluctuații ale prețului pe piața monetară;
- argumentarea unui punct de vedere personal referitor la faptul că o economie trebuie să asigure mai multe posibilități investiționale pentru a dispersa riscurile și a mări șansele de câștig ale agenților economici.

Notă! Pentru **conținutul** comentariului se acordă **14 puncte**.

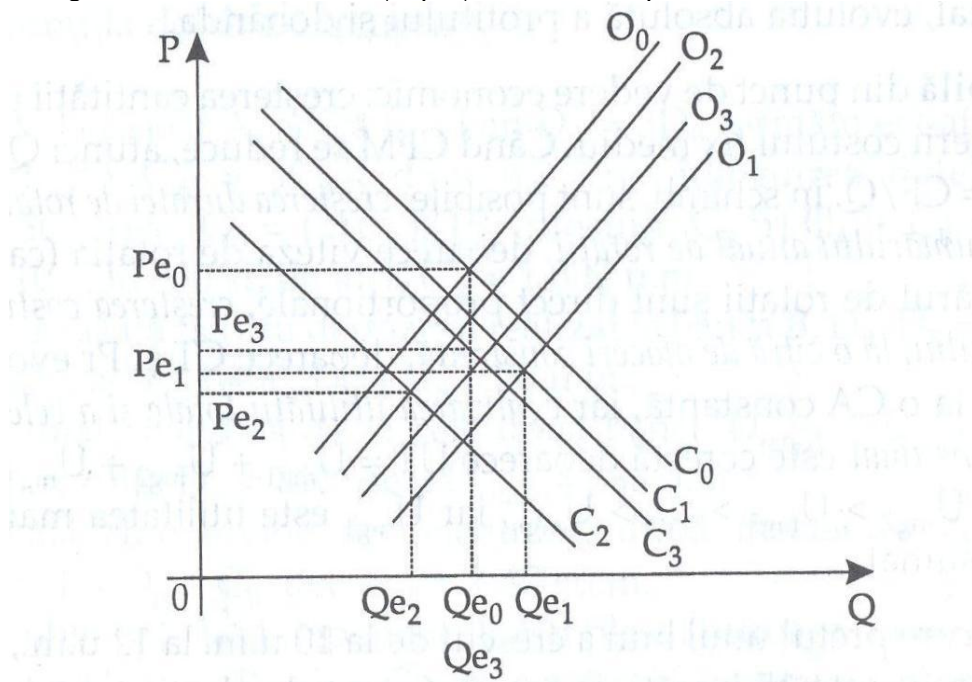
Pentru **redactarea** comentariului se acordă **8 puncte**, astfel: utilizarea adecvată a limbajului de specialitate (1 punct), încadrarea comentariului în limita de spațiu precizată (1 punct), calitatea organizării ideilor (3 puncte), demonstrarea abilităților de analiză și de argumentare (3 puncte).

SUBIECTUL al II-lea (18 de puncte)

Ciclul afacerilor este definit ca o perioadă parcursă de economie între începutul a doua faze succesive, similare ale dezvoltării: fie între declanșarea a două perioade de redresare succesivă, fie între punctul de început a două recesiuni.

Precizați, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos, faza ciclului economic, precum și sensul modificării cotelor de impozitare, respectiv, ale nivelului cheltuielilor publice, ca măsuri de politică anticiclică.

- În economie se înregistrează un nivel înalt al producției și un echilibru între numărul șomerilor înregistrați și cel al locurilor de muncă vacante.
- Excesul de cerere devansează nivelul producției parțiale, determinând o creștere susținută a prețurilor.
- Investițiile și consumul se reduc treptat în economie înregistrându-se o scădere a vânzărilor și o creștere a stocurilor.
- Guvernul decide demararea unor mari proiecte investiționale în domeniul infrastructurii și al locuințelor, pentru stimularea cererii agregate.
- Gradul maxim de utilizare a resurselor s-a datorat procesului investițional accentuat.
- Multiplicatorul investițiilor antrenează creșterea PIB până la nivelul ocupării depline.

SUBIECTUL al III-lea**(18 puncte)**Se dă următorul grafic ce ilustrează situația pieței fructelor în perioada T_0-T_3 .

- A. Descrieți modificarea echilibrului pieței fructelor pentru fiecare dintre intervalele T_0-T_1 , T_1-T_2 , T_2-T_3 .
- B. Precizați câte un factor, diferit pentru fiecare interval, care ar putea influența variația cererii sau a ofertei.

SUBIECTUL al IV-lea**(32 de puncte)**

- A. O societate comercială realizează exporturi pentru care s-au cheltuit 700.000 lei, cheltuielile de transport până la ieșirea mărfurilor din țară fiind 10 mii lei. În urma vânzării pe piața externă se obțin 200.000 €, întreaga sumă alocându-se importurilor, pentru care se plătesc taxe de import de 10.000 lei. Prin vânzarea mărfii pe piața internă, importatorul încasează 0,9 mil. lei, în condițiile în care cursul de schimb este de 4 lei/€. Determinați, scriind algoritmul folosit, indicatorii de eficiență pentru comerțul internațional.
Notă: Calculele indicatorilor de eficiență se vor efectua cu două zecimale.
- B. Populația totală a unei țări este de 22,5 mil. persoane, iar populația în afara limitelor pentru vârsta de muncă este de 10 mil., în condițiile în care populația în vârstă de muncă, dar inaptă este de 0,2 mil. Numărul persoanelor casnice și al elevilor/studentilor în vârstă legală de muncă este de 0,8 mil., iar populația ocupată este de 10,005 mil. Determinați, scriind algoritmul folosit, numărul șomerilor și rata șomajului, calculată la populația activă disponibilă.
- C. După o perioadă de 3 ani de utilizare, valoarea rămasă încă neamortizată a bunurilor de capital fix utilizate de o firmă este de 5000 u.m. Știind că rata anuală de amortizare este de 25%, determinați, scriind algoritmul folosit, valoarea capitalului fix recuperată deja și durata de amortizare a capitalului fix.
- D. O bancă acordă un credit de 500 u.m., pe o perioadă de 5 ani pe principiul dobânzii simple cu o rată a dobânzii de 10%, cu condiția restituirii în tranșe anuale. Suma primelor două tranșe este de 300 u.m., iar suma totală achitată în al doilea an (tranșa de credit restituită și dobânda aferentă creditului rămas) este de 130 u.m. Determinați, scriind algoritmul folosit, valoarea primei tranșe restituite din creditul acordat și suma care ar reveni băncii dacă creditul inițial ar fi acordat pe doi ani, pe principiul dobânzii compuse, dar la aceeași rată a dobânzii.

OLIMPIADA DE ȘTIINȚE SOCIO-UMANE
ETAPĂ NAȚIONALĂ
TIMIȘOARA, 7-11 APRILIE 2014

DISCIPLINA ECONOMIE
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(22 de puncte)

Conținut: 14 puncte

- câte 1 punct pentru precizarea înțelesului economic a fiecăruia dintre cele două titluri de valoare utilizate ca modalități de finanțare pe piața de capital **2x1p=2 puncte**
- menționarea modului în care menajele pot contribui la finanțarea întreprinderilor acționând pe piața de capital **1 punct**
- analizarea modului de stabilire a prețului titlurilor pe piața capitalurilor: analiză corectă – 4p./ analiză corectă, dar care nu vizează ambele tipuri ale pieței capitalurilor – 2p. **4 puncte**
- explicarea deciziei de a investi pe piața capitalurilor pe care agenții economici o pot lua în situația înregistrării unor fluctuații ale prețului pe piața monetară **3 puncte**
- formularea unui punct de vedere personal referitor la faptul dat **1 punct**
- justificarea opiniei formulate **2 puncte**
- valorificarea adecvată a textului dat **1 punct**

Redactare: 8 puncte

- utilizarea adecvată a limbajului de specialitate **1 punct**
- încadrarea comentariului în limita de spațiu precizată **1 punct**
- calitatea organizării ideilor **3 puncte**
 - Se acordă 3 puncte pentru text clar, organizat, coerent, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică.
 - Se acordă 2 puncte pentru text parțial organizat, în care construcția paragrafelor nu subliniază ideile în succesiune logică.
 - Se acordă 1 punct pentru text vag organizat, fără evidențierea unei structuri clare sau pentru o prezentare superficială.
- demonstrarea abilităților de analiză și de argumentare **3 puncte**
 - Se acordă 3 puncte pentru relație adecvată și nuanțată idee-argument, utilizare de argumente convingătoare, formulare de judecăți de valoare relevante.
 - Se acordă 2 puncte pentru relație parțial adecvată idee-argument, utilizare de argumente insuficient de convingătoare, formulare de judecăți parțial relevante.
 - Se acordă 1 punct pentru inconsistența relației idee-argument, idei nerelevante, schematism.

SUBIECTUL al II-lea

(18 puncte)

câte 3 puncte pentru precizarea fazei ciclului economic, precum și a sensului modificării cotelor de impozitare, respectiv, ale nivelului cheltuielilor publice, ca măsuri de politică anticiclică pentru fiecare dintre cele 6 situații date, astfel:

- *situațiile A, E, F – expansiune economică, cotele de impozitare vor crește, iar nivelul cheltuielilor publice se va reduce;*

- *situațiile B, C, D – depresiune economică, cotele de impozitare se vor reduce, iar nivelul cheltuielilor publice va crește*

6x(1p+1p+1p)=18 puncte

SUBIECTUL al III-lea**(18 puncte)**

- A. câte 3 puncte pentru descrierea modificării echilibrului pieței pentru fiecare dintre cele 3 intervale date 3x3p=9 puncte
- B. câte 3 puncte pentru precizarea oricărui factor diferit care ar putea influența variația cererii sau a ofertei în fiecare dintre cele 3 intervale date 3x3p=9 puncte

SUBIECTUL al IV-lea**(32 de puncte)**

- câte 2 puncte pentru scrierea algoritmului în vederea determinării fiecăruia dintre cei 8 indicatori ceruți la subpunctele A., B., C. și D. 8x2p=16 puncte
- câte 2 puncte pentru precizarea valorilor determinate în cazul fiecăruia dintre cei 8 indicatori ceruți, astfel:

A. indicatorii de eficiență pentru comerțul internațional – cursul de revenire la export = 3,55 lei/€, cursul de revenire la import = 4,45 lei/€;

B. numărul șomerilor = 1,495 mil., rata șomajului, calculată la populația activă disponibilă = 13%;

C. valoarea capitalului fix recuperată deja = 15.000 u.m., durata de amortizare a capitalului fix = 4 ani;

D. valoarea primei tranșe restituite din creditul acordat = 200 u.m., suma care ar reveni băncii în situația dată = 605 u.m. 8x2p=16 puncte

Notă: În situația în care candidatul nu obține valorile corecte din cauza unor greșeli de calcul se acordă câte 1 pu